

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

**“မြန်မာနိုင်ငံရေး - ပါတီစုံစနစ်လား ?
 တစ်ပါတီစနစ်လား ?”**

ဖြစ်ပါတယ်။
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ
 အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“မြန်မာနိုင်ငံရေး - ပါတီစုံစနစ်လား ? တစ်ပါတီစနစ်လား ?” (သာလွန်ဇော်ထက်)

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကိုလိုနီခေတ်ကတည်းက ရွေးကောက်ပွဲတွေ စတင်ကျင်းပခဲ့တာမို့ နိုင်ငံရေးပါတီ အသီးသီးပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ တွေလည်း အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးပါတီစုံမှာ ဝါဒ မျိုးစုံ ထွန်းကားခဲ့တာမို့ နိုင်ငံရေးအရလည်း ရှုပ်ထွေးမှုများစွာ ရှိခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ပထမဆုံးသော နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်းစုံပါတီဝင်တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ကို ကိုလိုနီခေတ် ၁၉၂၂ ခုနှစ်မှာ ကျင်းပခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၇ ခုနှစ်အထိ ကိုလိုနီခေတ်၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ လွတ်လပ် ရေးရပြီးခေတ်၊ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ပါတီခေတ်၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၁ အထိ စစ်အာဏာရှင်ခေတ်၊ ၂၀၁၁ ခုနှစ် မှ ယနေ့အထိ ပါတီစုံဒီမိုကရေစီခေတ်ဆိုပြီး ခေတ်အမျိုးမျိုး ဖြတ်သန်းခဲ့ကြ ပြီး ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်းစုံ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါတယ်။

များပြားလှတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတွေနဲ့ မူဝါဒတွေကြောင့် တိုင်းပြည်မ တည်မငြိမ် ဖြစ်ခဲ့သလို စစ်အာဏာရှင်တွေကြောင့် တိုင်းပြည် ပျက်စီးခဲ့ရ ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရေးဟာ ပါတီစုံစနစ်နဲ့ အဆင်ပြေသလား၊ တစ်ပါတီစ နစ်နဲ့မှ တည်ငြိမ်မှာလား၊ နိုင်ငံရေးပါတီသစ်တွေ ထပ်လိုအပ်နေသေးသ လား၊ လက်ရှိ ရှိနေတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီ (၉၄) ပါတီကရော ဘယ်လောက်ကြာ ကြာ ရပ်တည်နိုင်မလဲ ဆိုတာတွေက မေးခွန်းထုတ်စရာတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။

ကိုလိုနီခေတ် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲများ

အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ဟာ မြန်မာတနိုင်ငံလုံးကို ၁၈၈၅ ခုနှစ်မှာ သိမ်း ပိုက်ပြီးတဲ့နောက် ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင်မှ နိုင်ငံရေးပါတီများ ထူထောင်ခွင့်ပြုခြင်းနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခြင်းများကို စတင်ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ် မှာ မြန်မာနိုင်ငံကို ဒိုင်အာစီအုပ်ချုပ်ရေး (ပူးတွဲတာဝန်ခံအုပ်ချုပ်ရေး) ပေးခဲ့ ပြီး အဲဒီနှစ်မှာပဲ ပထမဆုံးသော ရွေးကောက်ပွဲများကို စတင် ကျင်းပ ပြုလုပ် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒိုင်အာစီအုပ်ချုပ်ရေးအရ ၁၉၂၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၁ ရက် နေ့မှာ ပထမအကြိမ် ဥပဒေပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးပါတီပေါင်းစုံ ပါဝင်ခဲ့ကာ မြန်မာပြည်သူတွေ ပထမဆုံးအကြိမ် ဆန္ဒ ဖဲပေးခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၂၅ ခုနှစ် နိုဝင် ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့၊ တတိယအကြိမ်ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၂၈ ခုနှစ် နိုဝင် ဘာလ ၂ ရက်နေ့၊ စတုတ္ထအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၃၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ လ ၉ ရက်နေ့မှာ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။

၁၉၃၅ ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်အုပ်ချုပ်မှု ဥပဒေ (၉၁ ဌာန အုပ်ချုပ်ရေး) ပေးခဲ့ပြီး အဲဒီဥပဒေအရ ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှာ ရွေး ကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးခဲ့ပါတယ်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်မှာ တိုင်းပြုပြည်ပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပြီး အဲဒီ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးနဲ့ ပြည်သူ့လွတ် မြောက်ရေး(ဖဆပလ)၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၊ ကရင်အမျိုးသားသမဂ္ဂ၊

တသီးပုဂ္ဂလအမတ်တွေ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြကာ ဖဆပလက ၉၅ ဒသသ မ ၃ ရာခိုင်နှုန်း အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲကို ဆန့်ကျင်တဲ့ နိုင်ငံရေး ပါတီတွေ အများအပြားလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ကိုလိုနီခေတ်မှာ ဒိုင်အာစီအုပ် ချုပ်ရေး ရွေးကောက်ပွဲ ၄ ကြိမ်၊ ၉၁ ဌာန အုပ်ချုပ်ရေး ရွေးကောက်ပွဲ ၁ ကြိမ်၊ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ ၁ ကြိမ် စုစုပေါင်း ရွေးကောက်ပွဲ ၆ ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးပါတီ မြောက်မြားစွာ ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါတယ်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးခေတ် ပါတီများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲများ

မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ၁၉၄၈ မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ ပါလီ မန်ရွေးကောက်ပွဲ ၃ ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ပထမအကြိမ် ပါလီမန် အထွေ ထွေရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဇွန်လမှ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဇွန်လအထိ အသုတ်လိုက်ခွဲ ကျင်းပခဲ့တယ်။ ဒုတိယအကြိမ် ပါလီမန်ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့မှာ ကျင်းပခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးပါတီ ၂၉ ပါတီ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကာ အဓိအားဖြင့် ဖဆပလနဲ့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား ညီညွတ်ရေး တပ်ပေါင်းစုတို့ ဖြစ်ပါတယ်။

တတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၆၀ မှာ ကျင်းပခဲ့ပြီး ဖဆ ပလ နှစ်ခြမ်းကွဲမှုကြောင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေများစွာ ရှုပ်ထွေးခဲ့ပါတယ်။ ဦးနုနဲ့ သခင်တင်ဦးဆောင်တဲ့ သန့်ရှင်းဖဆပလ၊ ဦးကျော်ငြိမ်း ဦးဗဆွ ဦးဆောင်တဲ့ တည်မြဲဖဆပလတို့ အဓိက ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး သန့်ရှင်းဖဆပလ က အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနောက်မှာတော့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေ ဝင်းက နိုင်ငံတော်အာဏာကို သိမ်းယူခဲ့ပါတယ်။

တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်

အာဏာသိမ်း စစ်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းက ဆိုရှယ် လစ် လမ်းစဉ်ကို ကြေညာပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှာ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီကို ထူထောင်လိုက်ပါတယ်။ မဆလပါတီက ဆိုရှယ်လစ် ဖွဲ့ စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲပြီး ၁၉၇၄၊ ၁၉၇၈၊ ၁၉၈၁၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တို့ မှာ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နဲ့ ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးကောက်ပွဲတွေ ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ တစ်ပါတီအာဏာရှင်စနစ်ဖြစ်တာမို့ အကျင့်ပျက်ခြစားမှု တွေ၊ မူဝါဒမမှန်ကန်မှုကြောင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှာ ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီလှုပ်ရှားမှု အရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်ပေါက်လာပြီး မဆလပါတီ အာဏာရှင်စနစ် ချုပ်ငြိမ်း သွားခဲ့ရပါတယ်။

၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် လက်ရှိ အခြေအနေ

ရှစ်လေးလုံး လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးကို စစ်တပ်က အကြမ်းဖက်နှိမ် နင်းကာ အာဏာသိမ်းယူလိုက်ပြီးတဲ့နောက် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်မှာ ရွေးကောက် ပွဲ ကျင်းပပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီရွေးကောက်ပွဲမှာ နိုင်ငံရေးပါတီ ၉၃ ပါတီက ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး NLD ပါတီက အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အာဏာလွှဲမပေးခဲ့ဘဲ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်မှာ ရွေးကောက်ပွဲ နောက်တစ်ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ နိုင်ငံရေးပါတီ ၃၇ ပါတီယှဉ်ပြိုင် ပြီး ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီက အဓိက အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။

၂၀၁၂ ရွေးကောက်ပွဲမှာ NLD ပါတီ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ပြီး နေရာအများစု အနိုင် ရရှိခဲ့သလို ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲမှာလည်း NLD ပါတီက ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး အနိုင်ရရှိခဲ့ပါတယ်။ လက်ရှိအခြေအနေမှာတော့ နိုင်ငံရေးပါတီ ၉၄ ပါတီ ရှိနေပြီး နောက်ထပ်လည်း ပါတီသစ်တွေ ထွက်ပေါ်လာဦးမှာဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ပါတီလား၊ ပါတီစုံလား

မြန်မာနိုင်ငံရေး ဖြစ်စဉ်အားလုံးကို ပြန်ခြုံငုံကြည့်ရင် ရွေးကောက် ပွဲတွေမှာ ပါတီစုံ ပါဝင်ကြပေမယ့်လည်း အဓိကအားဖြင့်တော့ ပါတီကြီး တစ်ခု၊ နှစ်ခုက နိုင်ငံရဲ့ အခြေအနေကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့ကြတာကို မြင်ရ ပါတယ်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဖဆပလက အဓိက ကြီးစိုး အနိုင်ရရှိခဲ့ ပြီး ဖဆပလ ကဲ့သွားချိန်မှာ တိုင်းပြည်မှာ စစ်အာဏာသိမ်းမှုတွေ ဖြစ်လာခဲ့ တာ တွေ့ရပါတယ်။ အလားတူပါပဲ မဆလပါတီအဖြစ် တစ်ပါတီ အာဏာရှင် စနစ်ကို ကျင့်သုံးချိန်မှာလည်း အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတွေနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးညံ့ဖျင်း မှုတွေကြောင့် နိုင်ငံတော် ပျက်စီးခဲ့ရပါတယ်။

လက်ရှိ အခြေအနေမှာတော့ ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေး ပါတီနဲ့ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ပါတီက အဓိက ပြိုင်ဘက်ပါတီတွေ အဖြစ် တည်ရှိနေကြပြီး အများစုကတော့ အားမကောင်းတဲ့ ပါတီငယ်တွေ အဖြစ် ရပ်တည်နေကြပါတယ်။ အဓိက ပြိုင်ဘက်ပါတီတွေ အနေနဲ့လည်း ပါတီငယ်တွေကို စည်းရုံးနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ သီးခြားရပ်တည်နေတဲ့သဘောလည်း မြင်တွေ့နေရပါတယ်။ တစ်ပါတီစနစ်က ပါတီကောင်းရင်တောင်မှ အားနည်း ချက်များစွာ ရှိနေတာမို့ ပါတီစုံစနစ်ကတော့ ပိုပြီးသင့်တော်တဲ့ အခြေအ နေလို့ နိုင်ငံရေးသမားတွေက သုံးသပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ပါတီစုံမှာ အင်အားကောင်းတဲ့ပါတီတွေ ခပ်များများလိုအပ်ပြီး အဖြည့်ခံ ပါတီငယ်တွေ ပဲ ရှိနေရင်တော့ အင်အားကောင်းတဲ့ ပါတီကြီးတွေ ပြိုကွဲတဲ့အခါ တိုင်းပြည် ဒုက္ခကြုံရတာ သမိုင်းမှာ သာဓကများစွာ ရှိပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရေးမှာ ကြံ့ခိုင်ရေးပါတီနဲ့ NLD ပါတီပြီးရင် အင်အား ကောင်းတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီသစ်တွေ ထပ်မံ လိုအပ်နေတာကတော့ အသေအ ချာပါပဲ။ တစ်ပါတီကြီးစိုးတဲ့ စနစ်တွေကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရေးဟာ မကြာခဏ အကျပ်အတည်း ဖြစ်ခဲ့တာမို့ အင်အားကြီးပါတီ များစွာရှိနေမယ့် ပါတီစုံစနစ် ကသာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ပိုမိုသင့်တော်တယ်လို့ နိုင်ငံရေးသမားတွေက ဆိုကြပါတယ်။